

KULTURFÖRVALTNINGEN

STOCKHOLMS STADSMUSEUM MED MEDELTIDSMUSEET OCH
STOCKHOLMSFORSKNINGEN
KULTURSTRATEGISKA AVDELNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 4.1/2957/2011
1.1/3240/2011
SID 1 (4)
2011-08-16

Handläggare: Gunilla Söderlund

Telefon: 08 508 31 558

Handläggare: Helena Gomér

Telefon: 08 508 31 938

Till

Kulturnämnden

KuN 2011-08-30

Nr 4

Remissvar rörande samråd om program om förslag till strukturplan för Husby i stadsdelen Husby, S-Dp 2011-04898-53

Förslag till beslut

- 1 att förorda alternativet integrerad gatustruktur samt i övrigt överlämna och åberopa kulturförvaltningens synpunkter
- 2 att kulturnämnden förklarar ärendet omedelbart justerat

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog våren 2009 "Vision Järva 2030" som ett inriktningsdokument för ett helhetsgrepp på förnyelsen i Järvastadsdelarna Tensta, Rinkeby, Husby, Akalla och Kista. Utifrån intentionerna i Vision Järva 2030 har Stadsbyggnadskontoret i samråd med Exploateringskontoret och Trafikkontoret tagit fram föreliggande förslag till strukturplan för Husby som är tänkt att ligga till grund för kommande detaljplanearbete. Förslaget redovisar möjligheter till bostadstillskott på 1000-1300 lägenheter, en helt ny strategisk gata som knyter ihop Husby med Kista och den nya bebyggelsen i Kista Gård, en förlängning av Trondheimsgatan ner till Husby Gård, anläggande av trottoarer och nya gångstråk med mera. För att stärka kulturen i Husby ingår uppförande av ett nytt kulturhus. Strukturplanen redovisar även två alternativa förslag till ny gatustruktur. Förslagen innebär i båda fallen en höjning av Norgegatan, på bekostnad av trafiksepareringen. Alternativet *Integrerad gatustruktur* inbegriper även höjning av Trondheimsgatan och Oslogatan medan alternativet *Nygammal gatustruktur* innebär en höjning av en kortare del av Norgegatan.

Förvaltningen bedömer att en förtätning av Husby i princip är möjlig men att det är först i detaljplaneskedet, när det finns förslag på placeringar och volymer, som lämpligheten kan avgöras. För att bevara Husbys karaktär är det viktigt att värna planstrukturen, bebyggelsens färgsättning och fasadmateriäl, dock ger **placeringen av kulturhuset enligt *Integrerad gatustruktur* en synergieffekt med handel och andra samhällstjänster.**

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Ann-Charlotte Backlund
Stadsantikvarie

Patrik Liljegren
Kulturstrategiska avdelning

Underlag för beslut

Ärendet har remitterats från stadsbyggnadskontoret till kulturförvaltningen för svar senast den 15 september. Handlingarna har bestått av Husby förslag till Strukturplan offentlig miljö, bebyggelse och gator 2011-03-22.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Stockholms stadsmuseum/kulturmiljöenheten och kulturstrategiska avdelningen.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har i samarbete med Exploateringskontoret och Trafikkontoret tagit fram föreliggande förslag till strukturplan. Arbetet har skett i samråd med stadsledningskontoret och AB Svenska Bostäder. Syftet är att lägga fast en övergripande struktur inom vars ram Husby kan utvecklas. Programarbetet ska bidra till att lägga fast en struktur för gator, parker, torg och bebyggelse med mera inom stadsdelen innan detaljplanearbete påbörjas för enskilda projekt. I programmet tas inte ställning till bland annat enskilda byggnaders exakta höjd och placering. Detta får utredas i de enskilda detaljplanerna. Strukturplanen ska ses i sammanhang med övriga åtgärder inom ramen för det så kallade Järvalyftet.

Arbetet med strukturplanen har föregåtts av en omfattande dialog med berörda. Av Husbydialogen juni 2009 framgår att husbyborna har flest negativa synpunkter vad gäller Husby centrum. Synpunkterna handlar om otrygghet, skräpighet och ett bristfälligt utbud. I en särskild dialog med Husbys köpmän framfördes av flera att man upplevde ett minskat kundflöde. Lokalerna i Husby Centrum är i behov av upprustning och modernisering för att motsvara dagens och framtidens krav.

Ärendet

Förslaget redovisar möjligheter till bostadstillskott på 1000-1300 lägenheter, en helt ny strategisk gata som knyter ihop Husby med Kista och den nya bebyggelsen i Kista Gård, anläggande av trottoarer och nya gångstråk med mera.

För att stärka kulturen i Husby ingår även planer på ett nytt kulturhus. Svenska Bostäder tog år 2009 initiativ till att utveckla ett kulturtema i samband med annan fastighetsutveckling i Husby. Svenska Bostäder tillsammans med kulturförvaltningen, Rinkeby/Kista stadsdelsförvaltning och studieförbundet Vuxenskolan formulerade tillsammans ett möjligt förslag till ett kulturhus i Husby, ett hus som samlar många verksamheter och projekt under ett och samma tak och i full delaktighet med de boende i området. Ambitionerna förankrades i en avsiktsförklaring med målet att förstärka strukturen och förutsättningarna för ett utvecklat kulturliv i Husby. Med en samlokalisering av kultur och handel kan nya förutsättningar skapas för en levande mötesplats i stadsdelen och genom att skapa ett centrum i tätt samspel med kultur och upplevelseverksamhet kan invånare och andra ta plats för att utveckla området.

I strukturplanen redovisas två alternativa förslag till ny gatustruktur med ett flertal gemensamma drag. Förslagen innebär i båda fallen en höjning av Norgegatan, på bekostnad av trafiksepareringen. Alternativet *Integrerad gatustruktur* inbegriper även höjning av Trondheimsgatan och Oslogatan medan alternativet *Nygamal gatustruktur* innebär en höjning av en kortare del av Norgegatan.

Strukturplanen föreslår en förlängning av Trondheimsgatan ner till Husby Gård.

Kulturmiljö

Husby uppfördes mellan 1972 och 1977. Stadsdelen har en tidstypisk planstruktur med konsekvent trafikseparering i enlighet med tidens stadsplaneideal där bilar och fotgängare rör sej i olika nivåer. Från den nedsprängda Norgegatan leder entré och angöringsgator. Gångbroar leder fotgängarna över de nedsänkta gatorna. Centrumbebyggelsen består av tio höghus som knyts samman av envåninga förbindelsegångar, gemensamhetslokaler och butiksbyggnader. Runt centrum ligger femvåninga lamellhus grupperade kring stora gårdar. För att bryta ned bebyggelsens monoton har Husby en varierad och kraftfull färgsättning. Husby har bedömts äga ett visst kulturhistoriskt värde. Det karaktäristiska för Husby är planstrukturen med trafiksepareringen samt bebyggelsens färgsättning och fasadmateriäl.

I områdets utkant finns ett antal fornlämningar som vittnar om områdets tidiga historia. Strax väster om Husby Gård finns två stora gravfält (RAÄ 79 och 81 i Spånga) med 40-50 gravar. Mellan gravfälten, på ömse sidor om den väg som går

mellan Husby gård och bort mot Akalla gård står en runsten och en rest sten (RAÄ 80:1-2 i Spånga). Dessa är från ca 1000 e Kr och har placerats för att ses av de passerande på vägen. De vittnar om att även vägsträckningen är av samma ålder. Strax öster om dessa stenar, på norra sidan av vägen, finns en skålgropssten (RAÄ 430 i Spånga). I områdets sydöstra del finns två runristningar (RAÄ 206 och 216 i Spånga). Den ena är ristad på en berghäll och den andra på ett stenblock. Även dessa är placerade på ömse sidor om en gammal vägsträckning.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att en förtätning av Husby i princip är möjlig men att det är först i detaljplaneskedet, när det finns förslag på placeringar och volymer, som lämpligheten kan avgöras. För att bevara Husbys karaktär är det viktigt att värna planstrukturen, bebyggelsens färgsättning och fasadmaterial.

Förvaltningen ser utifrån de två olika förslagen till ny gatustruktur att *Integrerad gatustruktur* ger det nya kulturhuset de bästa förutsättningarna för en fortsatt förankring i att förstärka kulturen och förutsättningarna för ett utvecklat kulturliv i Husby. Dock är det ur kulturhistorisk synvinkel viktigt att bevara, den för miljonprogramsområdenas så typiska, trafikseparering i möjligaste mån varför *Nygammal gatustruktur* förordas utifrån en antikvarisk aspekt.

I samband med genomförandet av strukturplanen, måste stor försiktighet iakttas så att fornlämningarna inte berörs. Vid den föreslagna förlängningen av Trondheimsgatan kommer man hamna mycket nära Husby gård. Önskvärt vore också att man i detta sammanhang lyfter fram den ålderdomliga strukturen som faktiskt ännu kan anas i de gamla vägarna som sammanbundit gårdarna i minst 1000 år, och där även gårdsgravfält och runstenar finns bevarade. Dessa sammanhang bör tydliggöras för de boende.

Bilagor

1. Karta Förslag till gatustrukturer
2. Klassificeringskarta med markerade fornlämningar
3. Äldre kartor